

Verksamhetsberättelse

-

Hammarö församling

2023

svenskakyrkan.se/hammaro, tfn 054-51 24 00

Fastställd i kyrkofullmäktige: 7/5 - 2024

Svenska kyrkan
HAMMARÖ FÖRSAMLING

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grundläggande uppgiften.....	4
2.1 Kyrkans uppgift	4
2.2 Gudstjänst och kyrkliga handlingar.....	4
2.2.1 Gudstjänst.....	4
2.2.2 Finska gudstjänster.....	4
2.2.3 Kyrkliga handlingar.....	5
2.3 Undervisning	5
2.3.1 Skola – kyrka.....	5
2.3.2 Barnverksamhet.....	6
2.3.3 Familjecentralen.....	7
2.3.4 Ungdomsgrupp – Svenska Kyrkans Unga.....	7
2.3.5 Konfirmander	7
2.3.6 Unga ledare	7
2.3.7 Samverkan.....	8
2.3.8 Kyrkomusik.....	8
2.4 Diakonal verksamhet	9
2.4.1 Frivilliggruppen.....	9
2.4.2 Besöksgrupp.....	9
2.4.3 Björkhagsgården och Djupängens äldreboende	10
2.4.4 Frukost	10
2.4.5 Lunch - Torsdax	10
2.4.6 Trivselträffen.....	10
2.4.7 Samtalsgrupp om sorg.....	10
2.4.8 Julklappen 2023	10
2.4.9 Jultrivsel i Skoghalls kyrka	11
2.4.10 Nätverk.....	11
2.5 Mission	11
2.5.1 Globala Gruppen	11
2.6 Ekumeniskt arbete	11
3 Övrig kyrklig verksamhet.....	12
3.1 Pilgrimsvandring.....	12
3.2 Sommarcafé på Hammars gård.....	12
3.3 Pilgrimskapellet.....	12
3.4 Öppen kyrka.....	12
3.5 Miljöarbete	12
3.6 Kyrka för Fairtrade.....	13
3.7 Studiecirklar.....	13
4 Krisberedskap - POSOM.....	13
5 Styrning och ledning.....	13
5.1 Styrningsfunktion – förtroendeorganisation	13
5.2 Ledningsfunktion	13
6 Stödjande verksamhet	14
6.1 Församlingsexpedition och kansli.....	14
6.2 Information.....	14
6.3 Vaktmästeri	15
6.3.1 Församlingsverksamhetens fastigheter.....	15
7 Begravningsverksamhet.....	15
7.1 Kyrkogård med förvaltning och fastigheter	15
8 Slutord	17

1 Inledning

Vårterminen startades upp den 10/1 2023 genom att biskop Sören Dalevi höll ett linjetal från Hammarö kyrka till medarbetare i hela Karlstads stift. Talet filmades och direktsändes på webben. Vid inledningen till talet medverkade 2 av församlingens pedagoger med välkomsthälsning och bibelläsning.

Under våren tog kyrkorådet beslut om att Hammarö församling skulle påbörja processen mot diplomerings för den s k Regnbågsnyckeln. Regnbågsnyckeln handlar om mångfald och inkludering. Under slutet av augusti startades processen upp genom en heldag med utbildning för personalen och en kväll med utbildning för förtroendevalda i kyrkorådet. Efter utbildningsdagen fortsatte arbetet genom regelbundna träffar i studiecirkel där boken "Så att jag kan komma in – kristen tro och hbtqi" lästes och diskuterades. Diplomerings är planerad att ske under 2024.

Efter den inspirationsdag som hölls om miljöarbete och växter/blommor under 2022 så började medarbetarna att hämta växter och blommor ute i naturen för att smycka i kyrkorna. Detta var en relativt lätt uppgift under sommartiden och en svårare under vinterhalvåret. Under vår/höst/vinter användes ofta kvistar av olika slag, tillsammans med en mindre blomma, för att smycka kyrkornas altare. Arbetet fortsätter när det gäller att ställa om till mer miljövänliga altarutsmyckningar.

Under året arbetade församlingens ledning med att krigsplacera medarbetare. Krigsplacering är en del i den krisberedskap som Svenska kyrkan måste ha genom sitt uppdrag som huvudman för begravningsverksamheten och sitt uppdrag som förvaltare av de kyrkliga kulturminnena. Det är först vid höjd eller högsta beredskap som församlingens krigsorganisation aktiveras och då ska den placerade inställa sig på sitt tjänstgöringsställe.

Den 23 upptäcktes att en obehörig part fått tillgång till några av Svenska kyrkans IT-system samt arbetsdatorer. Den obehöriga parten hade distribuerat skadlig kod, krypterat system och laddat ner vissa filer som fanns på dessa system och datorer. Några system som påverkades var löne- och personalsystem samt behörighetssystem rörande alla med e-postadress@svenskakyrkan.se Under resterande dagar 2023 samt början av 2024 låg alla IT-system nere och det gick inte att göra bokningar, komma åt medlemsregister, gravprogram etc. Tack vare alla engagerade och skärpta medarbetare kunde vi ändå ha dop, vigslar och begravingar i kyrkorna samt musik och gudstjänster. Vi hade en del handskriven info, mycket info i skickade mejl och tillsammans så kunde vi försöka komma ihåg bokningar och åtaganden.

Till sist några hoppfulla rader från psalm 835, vers 1, Psalmer i 2000-talet:
Någon måste våga trotsa mörkrets hot. De som gör det hjälper en rädd att stå emot. Natten går mot dag. Tro på ljusets makt. Gud är ljus, och allt skall bli som Gud har sagt.
(Text: Olle Nivenius).

Regina Piscator

Kyrkoherde

2 Grundläggande uppgiften

2.1 Kyrkans uppgift

Enligt 2 kapitlet 1§ i Kyrkoordningen är församlingen det lokala pastorala området. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Församlingen ansvarar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Det finns särskilda bestämmelser om skyldigheten att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningsgudstjänst. Församlingen får lämna bidrag till internationell diakoni och mission. Föreskrifter om församlingens ansvar för begravningsverksamheten finns i begravningslagen (1990:1144).

Församlingen ska anställa och avlöna den personal samt underhålla och anskaffa den egendom som behövs för församlingens verksamhet. Utifrån kyrkans uppgift formas verksamheten efter de behov och styrkor som finns i församlingen. Öppenhet och dialog med människor med Jesus som förebild är grunden.

2.2 Gudstjänst och kyrkliga handlingar

2.2.1 Gudstjänst

Gudstjänsten är församlingens nav, kyrkolivets centrum, där människor i olika åldrar med olika livssituation kan hämta kraft och få möjlighet till personlig fördjupning. Gudstjänsten ska ingjuta hopp. Tradition förmedlas samtidigt som även förnyelse, utifrån samtid och kontext, äger rum i gudstjänstens musik och ord. Även kyrkorummets utsmyckningar visar på evangeliet. Alla som firar gudstjänst, alla döpta, sänds ut i vardagen för att med sina liv och handlingar föra ut kärleksbudskapet till andra.

I Svenska kyrkan firas en huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag. I Hammarö församling firas under terminstid - de flesta söndagar - ytterligare en gudstjänst i Skoghalls kyrka.

Det totala antalet gudstjänstdeltagare under 2023 var 17150. Av de 17150 var 10652 deltagare i kyrkliga handlingar. Siffrorna visar att i Hammarö församling kommer många av gudstjänstbesökarna till specifikt dop-, vigsel- och begravningsksammanhang. De 6498 övriga gudstjänstdeltagarna deltog i gudstjänster på söndagar och andra kyrkliga helgdagar. Av dessa 6472 gudstjänstdeltagare mottog 1258 nattvard.

Huvudgudstjänster firades huvudsakligen i Hammarö kyrka söndag kl.11. Exempel på huvudgudstjänst är högmässa eller en gudstjänst utan nattvard. I Skoghall firades under många söndagar gudstjänst eller mässa (ibland konsert/musikgudstjänst) på eftermiddagen. Vid Kristi Himmelsfärd och midsommar firades friluftsgudstjänst och vid tre tillfällen under året firades ekumenisk gudstjänst tillsammans med Lövnäskyrkan (Eumenia). Gudstjänster med medverkan av barn firades regelbundet under året. Exempelvis medverkade barnkörer och även babyrytmik i flera gudstjänster. På alla helgons dag firades en minnesgudstjänst i Hammarö kyrka. Under denna dag bjöds på kaffe utanför kyrkan och på kyrkogårdarna samt musik inne i kyrkan. I adventstid och under julen firades traditionella gudstjänster där många samlades.

2.2.2 Finska gudstjänster

Under 2023 firades gudstjänster på finska vid 5 tillfällen. Gudstjänsterna firades i Skoghalls kyrka och i Hammarö kyrka. Finsktalande präst har rest till Hammarö och ansvarat för gudstjänsterna (stiftsmedel). Församlingens kyrkomusiker och vaktmästare har tjänstgjort i de finskspråkiga gudstjänsterna. Totalt deltog 49 personer i dessa gudstjänster.

2.2.3 Kyrkliga handlingar

I Hammarö församling, specifikt i Hammarö medeltida kyrka, äger många kyrkliga handlingar rum. Ett vanligt år är det dop och begravningar varje vecka, och under vår- och sommarhalvåret också flera konfirmationer och vigslar.

Innan pandemin bokades ofta två barnfamiljer in på samma doptid under lördagarna p.g.a. hög efterfrågan på doptider. Efter pandemin har önskemålet från familjerna varit att ha ett enskilt dop. Detta har fungerat under 2023 då det inte varit någon ”babyboom”.

Under 2023 ägde 106 dop rum i Hammarö församling. Av de döpta hörde 33 till annan församling.

30 par vigdes i Hammarö under 2023. Vigslarna hölls mestadels i Hammarö kyrka. Av de vigda paren var 13 par tillhöriga annan församling. Utöver dessa par vigdes 7 par, församlingsbor, i annan församling.

Under läsåret 2022–2023 och sommaren 2023 erbjöd Hammarö församling tre olika konfirmandgrupper (onsdag, torsdag eller sommar). 76 ungdomar deltog och konfirmerades. Utöver dessa konfirmerades 11 Hammaröungdomar i annan församling. Totalt utgjorde dessa 87 konfirmerade 46% av de kyrkotillhöriga ungdomarna i aktuell ålder på Hammarö.

Till begravningsgudstjänster har många fortsatt att samla de allra närmaste i stället för att bjuda in brett. Detta ligger kvar från pandemiåren. Alla gudstjänster och kyrkliga handlingar som sker i kyrkorummen är offentliga men om de berörda inte annonserar/bjuder in till begravning så kommer inte så många. Även begravningsakt med urna fortsatte att vara vanligt förekommande. Under 2023 hölls totalt 134 begravningsgudstjänster i Hammarö församling. De allra flesta skedde i Hammarö kyrka. Urnedsättningar, en tid efter begravningsgudstjänst, skedde också regelbundet med personal (vaktmästare eller präst) närvarande.

2.3 Undervisning

Till kyrklig undervisning räknas pedagogiska verksamheter riktade till olika åldrar: barn, ungdomar och vuxna. Församlingens konfirmandverksamhet återfinns här liksom barnverksamhet och ungdomsgrupp samt vuxenverksamhet i form av körer och musik, studiecirklar, föredrag och samtalsgrupper.

Barnen har en självklar och viktig plats i kyrkan. Hammarö församling vill vara en naturlig del av barnens och ungdomarnas liv. Genom barnverksamheter och konfirmand/ungdomsgrupper vill församlingen ge en introduktion till en kristen gemenskap. Församlingen vill också vara en resurs för förskola och skola samt erbjuda en mötesplats för de vuxna som är föräldralediga. Ett mål i den pedagogiska verksamheten är att så många barn och ungdomar som möjligt ska få tillfälle att besöka någon av kyrkorna under sin skoltid eller fritid.

2.3.1 Skola – kyrka

Skolkyrkoarbete består av olika delar. Förskolor och skolor har under 2023 besökt församlingens kyrkor i olika sammanhang. Dels har man haft intresse av kyrkan som historisk byggnad, dels har man firat en traditionell högtid i kyrkan. Skolbarn har deltagit i adventssamlingar, luciafirande och skolavslutningar inför jullov respektive sommaravslutning inför sommarlov.

Varje skola och förskola inom Hammarö kommun har möjlighet att få kontakt med präst vid behov. Arbetet består i att dela med sig av kunskaper och erfarenheter i mötet med barn i kris och att aktivt gå in och arbeta när en kris uppstår. Exempel på kriser i skolmiljö är dödsfall (elever och/eller skolpersonal).

2.3.2 Barnverksamhet

Barnverksamheten i Hammarö församling har under de senaste 30 åren främst varit förlagd till församlingshemmet Arken. I församlingshemmet erbjuds gruppverksamheter under terminstid och kollodagar/utomhusaktiviteter under sommartid.

Öppen förskola (måndagar och fredagar kl 9-13) för barn i förskoleåldern 0-5 år (begränsat antal deltagare till max 30 personer). Verksamheten erbjuder samvaro, fika och lekmaterial. **Kyrkis** (barn 7-9 år) en tisdagseftermiddag i veckan. Barnen har pysslat, skapat, spelat spel mm tillsammans med pedagoger. Varje träff avslutas med en andakt och fruktstund. Under året har denna verksamhet besökt kyrkorna vid två tillfällen. Under våren 2023 hade gruppen 15 deltagare och 15 träffar. Under hösten var deltagarna 21 stycken och det hölls 13 träffar.

After School (barn 10-12 år) har träffats på måndag eftermiddag. Träffarna har innehållit olika aktiviteter som pyssel, lek, pingis, air hockey och andra spel. Det har bjudits mellanmål och mys. Under sportlovet erbjuds utomhusaktiviteter med korvgrillning under en dag. Under våren 2023 hade gruppen 11 deltagare och det hölls 12 träffar. Under hösten hade gruppen 10 deltagare och det hölls 13 träffar.

Rytmikgrupperna har varit **babyrytmik 1** - för barn 0-6 månader med förälder - och **babyrytmik 2** - fortsättningsgrupp för lite äldre bebisar (6-12 månader) med förälder. Fyra grupper per termin har varit i gång; tre på Arken och en på Familjecentralen (Mörmo gård). Grupperna på Arken har haft 15 deltagare per grupp och gruppen på Familjecentralen 9 deltagare.

Under två veckor i juni/juli anordnades *sommarkyrka*. Under de två veckorna erbjöds öppen förskola, *Arken i Parken*, i Skoghallsparken med möjlighet även för vuxna att komma och få en fika. En onsdagskväll under denna tid erbjöds ett familjeprogram i Skoghallsparken med Kerstin Andeby och Peter Wanngren. Pedagoger och vaktmästeri m.fl. fanns på plats och bjöd på fika och gemenskap.

Sista veckan på sommarlovet erbjöd barnverksamheten ett *dagkollo*, 4 dagar, för mellanstadiebarn. I dagkollet deltog 16 barn. Dagkollet gjorde utflykter, badade och gjorde aktiviteter vid församlingshemmet Arken.

Övrig verksamhet barn och familj

Under stilla veckan bjöd barnverksamheten in till några föreställningar med påskspel i Skoghalls kyrka. 54 barn med lärare kom och upplevde påskspelet.

Under 2023 genomfördes *En salig röra* (Messy Church) vid 2 tillfällen, i mars och i oktober. Aktiviteten var för barn med vuxen och bjöd pyssel, sång, musik, andakt, tacomiddag och gemenskap. Totalt 111 personer deltog (inklusive personal och volontärer).

Gudstjänst med små och stora firades under flera tillfällen 2023. Vid dessa tillfällen medverkade Miniorkören, Juniorkören och/eller babyrytmiken. Vid en sådan gudstjänst bjöds 6-åringar in till att få ta emot "Barnens Bästa Bibel" (12 barn kom och tog emot bibeln). Vid en annan gudstjänst fick döpta små barn ta emot "Estelles bönbok".

Vid Lucia och vid Barnens julkrubba på julafton medverkade också barnkörerna tillsammans med körledare/kyrkomusiker och pedagoger. Babyrytmiken har medverkat vid sångstund på Djupängens äldreboende innan julen.

Pedagoger från barnverksamheten har även medverkat vid Trivselträffen i Skoghalls församlingshem vid 1 tillfälle.

2.3.3 Familjecentralen

På Mörmö Gård bedriver Hammarö kommun, Region Värmland och Svenska kyrkan Hammarö församling tillsammans Familjecentralen. Där ryms barnavårdscentral, barnmorskemottagning, öppen förskola, ungdomsmottagning och fritidsgård. I huset finns även skolpsykolog och kurator från socialtjänsten. Från Hammarö församling finns en pedagog som jobbar i den öppna förskolan en dag i veckan samt leder en babyrytmikgrupp. I styrgruppen deltar en präst tillsammans med socialchef, chef för individ- och familjeomsorg, en förskolechef, en enhetschef för barnmorskemottagningen och barnavårdscentralen samt en samordnare för huset.

Under 2023 har ett nytt samverkansavtal tagits fram. Som kyrka och församling gläds vi över att få vara en del av Familjecentralens arbete åren framåt. Arbetet med att bygga en större Familjecentral har under året avbrutits på grund av sämre ekonomi.

Varje år anordnas en utomhusdag med festliga aktiviteter för bland annat förskolebarn. I maj 2023 firades 20-årsjubileum och församlingen var med och arrangerade ett festligt firande. Alla 4-åringar i kommunen bjöds på en barnteater; "Hurra, ett bi" med teatergruppen Wihkingarna & Pi samt på fika. På kvällen ordnades det traditionella "Red House Rock" för ungdomarna.

2.3.4 Ungdomsgrupp – Svenska Kyrkans Unga

I församlingen finns ungdomsverksamhet i form av Svenska Kyrkans Unga; SKU. SKU är en organisation som finns både på riks- och stiftsnivå med arrangemang som vänder sig till barn och unga. Ungdomsgruppen i Hammarö församling vänder sig till ungdomar från åk 7 och uppåt. För att vara med i verksamheten finns inget medlemskrav.

Under året har ett 10-tal ungdomar träffats varje onsdag kl.18.30-21:00. Tillsammans med ungdomarna har ledarna spelat spel, sett på film, lagat mat och samtalat om allt mellan himmel och jord. För ungdomarna som deltar är träffarna ett andhål i vardagen och en mötesplats utan prestation. Under 2023 har en församlingspedagog och en präst lett träffarna.

2.3.5 Konfirmander

Ungdomar som ska börja i årskurs 8 bjuds in till konfirmationsundervisning via brev och annonsering i främst digitala forum. Även funktionen "Konfirmandsök" används.

Hammarö församling erbjöd alternativen vecko- eller sommargrupp under 2023. Veckogrupperna träffades 2 timmar på onsdag alternativt torsdag under höst- och vårtermin. Sommargruppen träffades 3 veckor under sommarlovet samt hade några träffar under året.

Konfirmandundervisningen har vanligen skett i församlingshemmet Arken men även kyrkorna och Hammars gård har använts. En del av undervisningen har också bedrivits på de läger som grupperna har haft under konfirmandåret. Lägren har varit förlagda under några helger och konfirmander och ledare har rest till Sandvikengården i Edane, till Flämsläotts stifts- och kursgård i Skara stift, till Vadstena i Linköpings stift och till Åh stiftsgård i Göteborgs stift. Under lägren har ungdomarna deltagit i aktiviteter utomhus och inomhus. Exempel på utflykter är Dalslands aktiviteter, Nordens Ark och Liseberg. Konfirmanderna har deltagit i minst 10 gudstjänster under konfirmandåret.

Under 2023 konfirmerades 76 tonåringar.

2.3.6 Unga ledare

I barn- och ungdomsverksamheten (konfirmander mestadels) deltar unga ledare. Dessa unga är före detta konfirmander. De erbjuds en utbildning som sker i samverkan med Karlstads Stift och Svenska kyrkans unga på distriktsnivå.

Utbildningen sker i 5 steg. Ungdomarna får utbildning i riktlinjer, ”min syn på mig själv och andra”, ledarrollen, andaktsmetodik och lekmetodik. Under en gemensam utbildningshelg i Flämslätt sker en fördjupning i dessa 5 steg genom olika praktiska metoder. Ledarutbildningen är som helhet är i 3 steg och avslutas med ”Livsresan” som är en påbyggnadsutbildning för de ledare som genomfört steg 1 och 2.

Hammarö församling har under 2023 haft 13 unga ledare. Av de 13 ungdomarna har 8 stycken deltagit som ”steg 1” och 5 stycken som ”steg 2”.

2.3.7 Samverkan

Från januari 2023 finns en utbildad församlingspedagog, anställd med inriktning ungdom, i Hammarö församling. I och med denna funktion finns större möjligheter att samverka med olika aktörer inom området unga. Samverkan har under året skett med bl.a. Trygghetsvandrarna, Centrumföreningen och Hammarö kommun. Under skolavslutningar, student och storhelger har församlingspedagog (ibland tillsammans med fler medarbetare) från Hammarö församling deltagit i nattvandringar m.m. Under aktivitetsdagar på Hammarö Arena och i Skoghalls centrum (exempelvis Tomtens dag) har pedagog tillsammans med frivilliga ungdomar gjort ansiktsmålning m.m.

2.3.8 Kyrkomusik

Kyrkomusikernas uppgift i Hammarö församling består i orgel- och pianospel vid kyrkliga handlingar såsom dop, vigslar och begravning, vid gudstjänster och mässor samt vid andakter i samband med församlingens verksamhet i kyrkor, på äldreboenden och vårdinrättningar. Kyrkomusiker deltar även i delar av konfirmandundervisningen. Inför de kyrkliga handlingarna förekommer ofta övning tillsammans med solist och även träff med brudpar inför kommande vigsel.

I kyrkomusikernas uppdrag ingår också att leda körer och framträda med körer. Körverksamheten har regelbundna övningar och framträdanden. Vidare ingår i kyrkomusikernas uppgifter att ansvara för instrument (orgel, piano mm) och notförråd.

I Hammarö församling finns sedan tidigare följande körer:

Viva Voce: damkör med ca 20 deltagare.

MåBra-kören: en kör för daglediga med ca 20 deltagare.

Nova Cantica: kör med ca 18 deltagare som sjunger allt från gospel till svenska visor.

Vox Humana: blandad kör med ca 32 deltagare.

Miniorkören: för åk 1–3 med ca 19 deltagare,

Juniorkören: från åk 4, med 7 deltagare.

Under våren och hösten medverkade körerna vid flera gudstjänster. På påskdagen sjöng Nova Cantica, Viva Voce och Vox Humana tillsammans i Hammarö kyrka.

Helgen 22–23/4 hade Nova Cantica, Viva Voce och Vox Humana körhelg i Skoghalls kyrka. Under söndag 23/4 framfördes ”Stenens lovsång” tillsammans med riksspeleman och kompositör Maria Hulthén Birkeland.

Vid advent och Lucia, jul och nyår deltog församlingens kyrkomusiker och körsångare regelbundet i de olika gudstjänster, konserter och annan verksamhet som församlingen arrangerade.

Vid flera tillfällen under året anlitas solister att sjunga i gudstjänsterna.

Under terminstid anordnas en Musikafton ungefär 1 torsdagskväll i månaden. Musikafton är en konsert, ofta med gästande musiker. Innan själva konserten brukar det bjudas enkelt fika i vapenhuset. Under 2023 deltog totalt 528 personer i de olika musikaftnarna.

Våren 2023 firades 2 jubileer i efterskott: Hammarö kyrkas orgel fyllde 50 år 2021 och Skoghalls kyrka fyllde 60 år 2020.

Under terminstid bjuds lunchmusik i samband med torsdagslunchen i Skoghalls kyrka. Det är oftast orgelmusik som spelas av församlingens organist.

Under sommaren anordnades "Musik i sommarkväll" vid 6 tillfällen. 4 musikkvällar var i Hammarö kyrka (torsdagar i juli månad) och två i Skoghalls kyrka (torsdag i juni samt augusti). Totalt hade dessa 6 kvällar 774 besökare. Vid musikkvällarna i Hammarö har personal bjudit på kaffe och kaka utomhus innan själva konserten.

Under året har 2 orgelelever undervisats regelbundet. Undervisningen har oftast skett i Skoghall.

Orglarna sköts regelbundet. En del reparationsarbete gjordes på orgeln i Hammarö under året.

2.4 Diakonal verksamhet

Det diakonala arbetet i Hammarö församling bygger till stor del på mötet med den enskilda människan utifrån dennes behov. Diakoni är en medmänsklig omsorg om den andre, där hen befinner sig i livet. Eller med andra ord uttryckt; praktisk teologi. Möten och samtal är en stor och betydande del av församlingens diakoni.

Under 2023 har möten skett på flera olika platser och i olika former. Många samtal har skett utomhus eller i församlingshem/kyrka samt genom hembesök. Många samtal har också förts via telefon.

2.4.1 Frivilliggruppen

Församlingens ideella, de vuxna volontärerna, ingår i Frivilliggruppen. Gruppen har 17 aktiva medlemmar. Gruppen samlades för planering 2 gånger under 2023. Vid dessa möten diskuterades och fördelades uppdrag mellan gruppens medlemmar. Volontärerna har medverkat vid ett flertal av församlingens arrangemang och bidragit till möjligheten att genomföra dem. Exempel på arrangemang är 2 tillfällen med "En salig röra" i församlingshemmet Arken, 2 födelsedagskalas för församlingens äldre, kaffeservering under Allhelgonahelgen samt frukostar och luncher i Skoghalls församlingshem. Flera av de vuxna volontärerna har också varit med och delat ut julblommor, medverkat i andakter och sångstunder på äldreboenden samt representerat församlingen i kontakten med andra verksamheter i kommunen. Under tidig försommar åkte gruppen tillsammans med representanter ur personalen till Borgvik och såg årets fotoutställning i Sliperiet, åt gemensam lunch samt besökte Borgviks kyrka där det bjöds på en uppskattad guidning. I december blev de vuxna volontärerna inbjudna att tillsammans med de anställda se en föreställning på Wermland Operas scen ("100-åringen som klev ut genom fönstret och försvann").

2.4.2 Besöksgrupp

Besöksgruppen är en grupp vuxna volontärer som i samarbete med Röda Korset erbjuder enskilda besök till äldre eller ensamma personer som själva efterfrågat detta. Information om möjligheten att få besök finns spridd i samhället bl a i Röda Korsets lokaler och på vårdcentralen. Det har inte inkommit några önskemål om att få hembesök av gruppens medlemmar under året. Besöksgruppens medlemmar har i stället medverkat i arbetet att förhindra ofrivillig ensamhet och bryta isolering genom att vara med och dela ut julblommor, arbeta med arrangemanget "Jultrivsel" i Skoghalls kyrk och födelsedagskalasen för äldre.

2.4.3 Björkhagsgården och Djupängens äldreboende

Under hela 2023 har församlingen genomfört regelbundna besök på Djupängens äldreboende. I samråd med sjukvårdspersonalen på boendet har präst eller diakon erbjudit enskilda samtal eller besök varannan vecka hos de boende som önskat det. Under året hölls också regelbundna andakter i samlingsalen på Djupängens äldreboende. Dessa leddes av präst eller diakon och musiker ihop med volontärer. Det blev också 2 tillfällen under höstterminen då församlingens babyrytmikgrupper besökte Djupängens äldreboende. Vid det ena tillfället hölls ett luciafirande. Församlingen gjorde också 2 besök med andakt, sångstund och fika på kommunens andra äldreboende, Vitsippan, på Björkhagsgården. Under fastetiden inför påsk och adventstiden gjorde församlingen ett besök på kommunens trygghetsboende i Lillängen. Detta samarrangerades med kommunen och det bjöds skönsång, andakt och fika.

2.4.4 Frukost

Med några få undantag serverades frukost i Skoghalls församlingshem varje tisdag under vår- och hösttermin. Sammanlagt hölls frukost med inledande morgonbön vid 33 tillfällen. Antalet besökare var 15–20 personer per tillfälle (ökade under året).

2.4.5 Lunch - Torsdax

På torsdagar hölls lunchandakt med efterföljande måltid i Skoghalls kyrka. Lunchmusik framförd på orgel ersatte andakten vid ett tillfälle per månad. Totalt deltog 200 personer vid de olika lunchmusiktillfällena. Antalet besökare vid lunchen med andakt var 25–30 personer vid varje tillfälle. Antalet tillfällen var 33.

2.4.6 Trivselträffen

På onsdagar har det varit träff för daglediga i Skoghalls församlingshem. Träffen har ett program med varierande innehåll både utifrån kyrkoåret, årstiderna och lokala traditioner. Under året 2023 fortsattes det att bjuda in medarbetare från församlingen och från våra grannar i Lövnäskyrkan. Det har också hållits föredrag av inbjudna gäster och bjudits på filmvisning, konsert och teater samt påskspel. Vid varje tillfälle har ett stående inslag varit fika och gemenskap då det huvudsakliga syftet är att skapa en mötesplats utanför hemmet. Cirka 12–18 personer har deltagit vid varje tillfälle och sammanlagt hölls 33 träffar under 2023.

2.4.7 Samtalsgrupp om sorg

En sorgegrupps funktion är att erbjuda hjälp att bearbeta sorgen efter en nära anhörig. Att tillsammans med präst/diakon, i en grupp med andra sörjande, få möjlighet att prata om sin nya livssituation kan vara ett stöd i en svår fas av livet.

I Hammarö församling erbjuds ”Samtal om sorg” i grupp till personer som förlorat sin livspartner. Under 2023 bjöds in till denna verksamhet vid 2 tillfällen (vår och höst). Totalt deltog 11 personer i sorgegruppssamtal 2023. Löpande erbjöds även enskilda samtal till personer i sorg.

2.4.8 Julklappen 2023

För 3:e året i rad genomförde församlingen en insamling för julklappar till barn i ekonomiskt utsatta familjer på Hammarö. Liksom tidigare år beslutades det att ta hjälp av församlingsborna och de lokala företagarna i det som vi valde att kalla ”Julklappen 23”. Under parollen ”Hjälp oss att hjälpa” samlades pengar in med start i samband med första advent. Lokala företag uppmuntrades att bidra med en gåva som sedan blev lotterivinster i ett lotteri som hölls till förmån för det lokala hjälparbetet. Stora Coop Hammarö och ICA Supermarket Skoghall skänkte julmat som delades ut. För de behövande familjerna var det möjligt att ansöka om julmat till hushållet och en julklapp till

varje barn i hushållet (under 18 år). Sammantaget fick 58 hushåll julmat och 38 barn fick en julklapp. Allt levererades från Skoghalls kyrka under en heldag innan jul.

2.4.9 Jultrivsel i Skoghalls kyrka

Som ett led i att bryta isolering och motverka ofrivillig ensamhet ordnades den 23 december en eftermiddag i gemenskap – ”Jultrivsel” – i Skoghalls kyrka och församlingshem. Ett 40-tal personer var anmälda och det bjöds på glögg, lyssnades till julevangeliet och sjöngs julpsalmer. Det serverades mat i församlingshemmet och tillställningen avslutades med julfika och lotteri.

2.4.10 Nätverk

Den diakonala verksamheten samverkar med Hammarö kommun, Equmeniakyrkan på Hammarö, Röda Korset, Karlstad stift och grannförsamlingarna i Karlstad pastorat. Exempel på samarbete är Trivselträffar på trygghetsboendet Lillängen.

2.5 Mission

Mission är kyrkans uppdrag. Mission kan ske både lokalt och globalt. Som döpta sänds vi ut till våra medmänniskor och vi har som uppgift att sprida det glada och hoppfulla budskapet. Till den lokala missionen hör att arbeta för att behålla medlemmar, få tillbaka tidigare medlemmar och få nya medlemmar. Till den lokala missionen hör exempelvis utdelning av julblommor till kyrkotillhöriga som fyllt 80 år eller mer (Blomsterfonden) och att driva verksamhet som Sommarcaféet på Hammars gård. Under 2023 delades cirka 800 julblommor ut till äldre församlingsmedlemmar.

Den globala missionen handlar om omsorg om medmänniskan längre bort. Missionen handlar om bön, insamlingar till behövande, om kontakter med människor.

2.5.1 Globala Gruppen

Hammarö församlings Globala Grupps uppgift är att arbeta för ACT Svenska kyrkan, Svenska kyrkan i utlandet (SKUT), Fairtrade samt att stödja missionär Ulf Ekängens arbete i Tanzania. Globala Gruppen bedriver också upplysningsarbete om rättvis handel. Gruppen har ett antal frivilliga resurspersoner som hjälper till vid olika tillfällen.

Under 2023 samlades Globala Gruppen till 10 protokollförda möten.

Glimtar från årets verksamhet: ACT:s fasteaktion med diverse aktiviteter, ACT-dag i Göteborg i mars (inspirationsdag för Karlstads och Skara stift), försäljning vid Familjedag vid Hammars gård, Afternoon Tea i Skoghalls församlingshem med digital medverkan av personal från SKUT på Cypren, ACT:s julinsamling med diverse aktiviteter, öppethållande av Fairtradekiosken i Skoghall i samband med gudstjänster och arrangemang, försäljning på Hammars gård under sommarcaféet.

Globala Gruppen har äskat om extra anslag till ACT:s katastrofarbete samt till Ulf Ekängens arbete i Tanzania. Under 2023 beviljades 25,000 kr till hjälp vid en svältkatastrof i östra Tanzania.

2.6 Ekumeniskt arbete

Hammarö församling har som tidigare år firat ekumeniska gudstjänster tillsammans med Lövnäskyrkan/Equmenia. De ekumeniska gudstjänsterna ägde rum på nyårsdagen i Skoghalls kyrka, på Johannes döparens dag (söndag efter midsommardagen) i Skoghall och vid 2 advent i Lövnäskyrkan.

3 Övrig kyrklig verksamhet

Nedan samlas verksamheter som innehåller inslag av både mission, diakoni och undervisning.

3.1 Pilgrimsvandring

Vid något tillfälle per år brukar församlingen erbjuda möjlighet till gemensam vandring. Vandringen kan ske i Skoghall, längs med pilgrimsleden på Hammars udde eller på annan plats på ön. 2023 hölls en kort pilgrimsvandring i april i samband med mässan Stenens Lovsång i Skoghall. Det hölls också en pilgrimsvandring på Hammars udde under Kristi Himmelsfärdsdag med cirka 40 deltagare.

3.2 Sommarcafé på Hammars gård

Café Hammars gård är en mötesplats alldeles invid Hammarö kyrka. Verksamheten är en del av församlingens mission och diakoni. Målet med caféverksamheten är att erbjuda en plats för alla åldrar samt att vara en ingång till kyrkans gemenskap i stort. Under de 30 dagar, onsdag till söndag v 26–31, som caféet har haft öppet uppgick antalet besökare till 113 personer per dag. Sommarcaféet erbjöd även år 2023 servering utomhus oavsett väder. Dock fanns möjlighet att fika inomhus under mycket regniga dagar.

I caféet har husmor arbetat inledningsvis tillsammans med en ansvarig ungdom. Ytterligare en ung person har haft hand om övergripande utearbete och 12 ferieungdomar (uppdelat på treveckorsperioder) har bakat, serverat, diskat m.m.

På Hammars gård under caféets öppettider kunde man även beskåda tavelutställning med konst av Maj-Britt Bäckstrand.

3.3 Pilgrimskapellet

Den permanenta utställningen av församlingens trägravvårdar från 1800-talet hölls öppen dagligen under sommarmånaderna.

3.4 Öppen kyrka

Som en del i att vara en öppen folkkyrka har Hammarö kyrka hållit öppet dagligen under hela 2023. Vardagar har kyrkan varit öppen kl.10-16 och lördagar, söndagar och helgdagar i samband med gudstjänsterna (minst en timme innan gudstjänst). Skoghalls kyrka har hållit öppet i samband med verksamheter vardag som helgdag.

3.5 Miljöarbete

Hammarö församling har som mål att arbeta för en miljömässigt hållbar utveckling i alla verksamheter.

Den nya miljögruppen som startade 2023 har haft 3 möten. I gruppen diskuteras vad som kan göras i församlingen inom miljöområdet och även vad som händer runt om i världen inom miljöområdet. 2 medarbetare har deltagit i miljökonferenser och förkovrat sig i det som händer inom miljöområdet i större företag, organisationer och i världen i stort. Fokus ligger framåt på att följa produktionsleden så att miljöreglerna, och nu även etiska regler, följs i hela produktionsledet.

I Hammarö församling införskaffades ytterligare 2 eldrivna arbetsfordon, vilka ersatte gamla golfbilar. Robotparken utökades med 2 nya gräsklipparrobotar.

Drygt 40-talet återlämnade äldre gravstenar har slipats om och börjat placeras på den nya delen av kvarteret Tallen, Södra kyrkogården.

Vidare har ängsblommor planterats i stället för gräs vid en gräsvall vid urnkvarteren, Västra kyrkogården.

3.6 Kyrka för Fairtrade

Hammarö församling är diplomerad Kyrka för Fairtrade. Församlingen medverkar på detta sätt till en mer hållbar utveckling i fattiga delar av världen. Barn och unga i Hammarö församling undervisas om Fairtrade. Fairtradeprodukter uppmärksammas och säljs i samband med en del verksamheter i församlingshemmet Arken, vid gudstjänster samt vid sommarcaféet vid Hammars gård. Fairtradeprodukter serveras också, när så är möjligt, i församlingens verksamheter.

3.7 Studiecirklar

Under 2023 har en Bibelstudiegrupp träffats i Skoghalls församlingshem på måndagar, under ledning av en präst. Gruppen har haft 4 deltagare och träffats vid 26 tillfällen, 1 timme per gång. Gruppen har läst och samtalat om Uppenbarelseboken och Apostlagärningarna.

4 Krisberedskap - POSOM

POSOM står för psykisk och social omsorg vid olyckor och katastrofer. POSOM är en ideell organisation som stöttar drabbade och anhöriga med krisstöd. Hammarö församling ingår i nätverket POSOM Karlstadsregionen vilket ger möjlighet till både kunskapsinhämtning, kunskapsförmedling på hemmaplan samt stöd vid krissituationer.

5 Styrning och ledning

5.1 Styrningsfunktion – förtroendeorganisation

Hammarö församling, som organisation och verksamhet, regleras av lagstiftning, förordningar och kollektivavtal samt inomkyrkliga regelverk som Kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser, Församlingsinstruktion, medelsförvaltningspolicy och barnkonsekvensanalys.

En församlings högsta beslutande organ är kyrkofullmäktige. Hammarö församlings kyrkofullmäktige har enligt ordning sammanträtt i maj och under november månad. Kyrkorådet, församlingens styrelse, har haft 11 sammanträden under året. De tre utskotten; arbetsutskott, kyrkogårdsutskott och fastighetsutskott, har haft möten regelbundet (arbetsutskottet inför varje kyrkoråd).

År 2023 var det andra verksamhetsåret under innevarande mandatperiod.

5.2 Ledningsfunktion

KO (Kyrkoordningen) reglerar att kyrkoherden leder allt arbete i församlingen och är ledamot i kyrkorådet. I Hammarö församlings ledningsfunktion – ledningsgrupp – ingår förutom kyrkoherde även kyrkogårdschef och controller, vilka ansvarar för begravningsverksamhet och församlingens ekonomi.

Ledningsgruppen har haft regelbundna möten och arbetat med både strategiska frågor och den löpande, praktiska verksamheten.

6 Stödjande verksamhet

Här återfinns kansli med funktionerna kyrkobokföringsassistent/kanslist, ekonomiassistent/kanslist, informatör och controller samt viss del av vaktmästeri.

6.1 Församlingsexpedition och kansli

Församlingsexpeditionens uppgift är att möta och hjälpa församlingsbor som önskar lämna minnesgåvor, boka begravningar, dop och vigslar. Kansliet är också administrativ stödfunktion till de olika verksamheterna, både till personal och förtroendevalda. Kansliet hanterar budget och bereder underlag till de förtroendevalda samt hanterar ett hundratal arrenden vad gäller avtalsskrivning, markfrågor, överlåtelse med mera. Vidare bereds ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning (KAE), tillståndsansökningar, planeringsunderlag inom fastighetsförvaltningen och naturvårdsfrågor.

Under 2022 flyttade kansliet in i församlingens nya kanslihus invid Hammarö kyrka. Församlingen har nu fått ett modernt och funktionellt kanslihus med de utrymmen som behövs för administrativa uppgifter. Ett par mindre småfel i kanslihusets fysiska miljö har rättats till under 2023.

Trenden att kontakt med församlingen i första hand sker via telefon och e-mail har fortsatt under året. Omfördelningen av arbetsuppgifterna på kansliet med anledning av pensionsavgångar påbörjades 2023 och kommer att fortsätta när erfaren personal ska ersättas.

I slutet av november 2023 drabbades hela Svenska kyrkan av ett cyberangrepp. På kansliet gick det inte att fullfölja arbetsuppgifter då samtliga IT-system stängdes ner. En stor mängd åtaganden fick skjutas upp till efter årsskiftet då det skedde en uppstart av IT-systemen.

6.2 Information

Det informativa arbetet i Hammarö församling handlar om både extern och intern kommunikation. Viktigast i all kommunikation är det personliga mötet människor emellan.

Under november månad anställde församlingen ytterligare en informatör på 50%. Nu finns 100% informatörstjänst fördelat på två personer.

Församlingens webbplats utgör ett nav för kommunikationen. Webbplatsen uppdateras regelbundet med information från Svenska kyrkan nationellt och lokalt. Webbplatsen ger en övergripande bild av verksamheten genom texter, foton och filmer.

Hammarö församling deltar i livsstilstidningen Kyrknytt (samarbete med Karlstads pastorat och Grava församling). Annonsering sker regelbundet i HammaröNytt och vid större helger och händelser i NWT och VF. Församlingen finns på Facebook och Instagram. Här görs inlägg av informatörer m.fl. med fokus på att uppmärksamma våra kommande gudstjänster och konserter samt vad som händer i våra verksamheter vardagligen. Affischer och verksamhetsblad med info om verksamheter produceras kontinuerligt och finns på anslagstavlor utomhus samt inne i kyrkor och församlingshem.

Under 2023 kunde uppstart ske av tv-skärmar i kyrkorna, församlingshemmet Arken samt kansliet. På skärmarna visas löpande information och filmer om verksamheter i Hammarö församling.

6.3 Vaktmästeri

Vaktmästeriet tjänstgör vid gudstjänster, begravningar, dop, vigslar, konfirmationer, musikcaféer, konserter, guidningar, kyrkofullmäktige samt visningar av församlingshem. Vaktmästarna sköter bland annat lokalvård, underhåll av fastigheter och egen mark vid församlingens byggnader, underhåll av textilier, inköp samt transporter mellan fastigheter i församlingen och mellan andra aktörer och församlingen.

6.3.1 Församlingsverksamhetens fastigheter

Till församlingens fastigheter räknas de som inte ingår i begravningsverksamheten. Vård- och underhållsplanering (VOUP) genomförs årligen i samverkan med Karlstad stift. Alla ålagda besiktningar är gjorda. Fastighetsutskottet har under året haft regelbundna möten.

Arken: En ny markis har installerats i stora salens burspråk.

Hammarö kyrka: Styrenheten och ventiler i släckcentralen har genomgått service. Ytterligare belysning har installerats i koret. En ny larmcentral har installerats samt ett nytt digitalt mixerbord till ljudanläggningen.

Klockstapeln har genomgått en takrenovering och tjärstrukits därefter. Inre antikvarisk städning av klockstapeln gjordes efteråt.

Kanslibyggnaden: Byte av golvmattorna gjordes i början av året. Planering av rabatter till altarbuketter påbörjades och fortgår.

Skoghalls kyrka: Miljöinventering av byggnaden är gjord. Nytt digitalt mixerbord är installerat.

Hammars gård: Nya persienner har satts in på bottenvåningen.

Hembygdsgården: Målning utfördes under sommaren.

7 Begravningsverksamhet

All verksamhet som faller under begravningsverksamhet finansieras av begravningsavgiften som är en avgift för samtliga medborgare i Sverige. Här återfinns gravsättning och kyrkogårdsskötsel, fastigheter, maskiner och mark samt administration och ledning.

7.1 Kyrkogård med förvaltning och fastigheter

Utöver det löpande arbetet har följande projekt pågått på församlingens kyrkogårdar:

- På Södra kyrkogården har ett nytt gravområde för urngravplatser börjat gestaltas. Kvarteret kommer att tas i bruk hösten 2024. Ritningar på ytterligare 4 nya gravområden på Södra kyrkogården är framtagna och godkända.
- Gångvägarna på Västra kyrkogården är omlagda med ny asfalt, likaså delar av gångvägarna på Södra kyrkogården.
- Gravkvarteret Hyacinten på Västra kyrkogården är färdigställt.
- Förrådsbyggnaden vid Södra kyrkogården har fått ny fasad och är ommålad.
- 8 stycken björkar är återplanterade på Västra kyrkogården samt en lind vid Norra kyrkogården.

- Flertalet Rhododendronbuskar har planterats vid dalen utanför Södra kyrkogården.
- Vallen som omgärdar kvarter Konvaljen på Västra kyrkogården har återskapats till ängsmark.
- Grusgångarna vid Hammarö kyrka och Pilgrimskapellet är nu tillgänglighetsanpassade. Ett arbete som blev uppskjutet p.g.a. pandemin då det inte gick att få leveranser.
- Ytterligare projekt som blev fördröjt p.g.a. pandemin är byte av markplattor i mittgången mellan Hammarö kyrka och parkeringen. Detta projekt slutfördes under 2023.

Följande maskiner är inköpta under året: 1 traktor, 2 robotgräsklippare samt 1 eldrivet arbetsfordon.

Kyrkogårdspersonalen har under året deltagit i utbildningar för både kyrkogårdsskötsel och administrativa fortbildningar.

Under året har förvaltningen haft 159 gravsättningar varav 10 kistgravar, 57 urngravar, 29 gravsatta i askgravlund och 63 gravsatta i minneslund.

Kyrkogårdsförvaltningen har haft drygt 500 beställda skötselåtaganden på gravplatser. Kyrkogårdsutskottet har haft 6 sammanträden under 2023.

8 Slutord

2023 var ett år som innan pandemin. Vi träffades för måltider, vi sjöng i körer, vi åkte på läger, vi hade födelsedagskalas. Vi fortsatte också med en del bra saker som vi började med under pandemin: att bjuda på kaffe utomhus vid storhelgerna Allhelgona och 1 advent. När vi erbjuder fika ute kan ännu fler vara med än när vi ses inomhus.

Med cyberangreppet som skakade om oss rejält så gick vi kanske in i 2024 med en något vaksammare hållning. Det är mycket som händer i vårt land och i världen och vi behöver ha en beredskap som kyrka och som kyrkliga medarbetare. Vi ska fortsätta hålla kyrkorna öppna och förkunna evangeliet. Vi ska fortsätta att vara tillgängliga för människor i glädje och sorg, i livets alla skeden.

Avslutningsvis några rader från psalm 88, vers 1, Psalmer i 2000-talet:

Med öppna tillitsfulla händer tar jag emot det liv som ges mig nu. Jag ber om mod att leva utan ängslan och vila i den tid som Gud mätt ut.

(Text: Jonas Jonson).

Regina Piscator
Kyrkoherde

Svenska kyrkan
HAMMARÖ FÖRSAMLING